

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Az aranyfizetés.

Debrecen, november 9.

Abban a véleményzavarban, amely most a készfizetések kérdése körül torlódik s amelyekben az egyik kudarcnak, a másik játék-háboru lefuvására nevezi a bécsi tárgyalások eredményét, — jó lesz a történeti tényeket megállapítani, előtűnik fölvonultatni.

A Khuen-Héderváry kabinet vállalkozott arra, hogy a kötelező aranyfizetés problémáját rendezze. Rendezi olyanképpen, hogy annak megkezdését alkalmas időpontra biztosítja. Biztosítja pedig olyképpen, hogy az objektív és hozzáértő vélekedés szerint alkalmas időpont elkövetkezével, azt többé megakadályozni ne lehessen. Ha ezt a célját elérte, akkor teljesítette kötelességét, mert az országnak a kötelező készfizetést biztosította.

Magyarországnak valutánk bonitása éppen olyan eminens érdeke, mint Ausztriának. Lukács László meg éppen a legutolsó, aki könnyelműen kockára akarná tenni pénzügyi presztizsünket. Az osztrák kormány is, a bank szakférfiai is találkoztak vele ebben a törekvésben. Ezen a közösen elengedhetetlennek elismert alapon keresték és találták meg aztán a megoldást: a készfizetéseknek alkalmas időpontra való biztosítását.

Az alkalmas időpontot, bármint türelmetlenség nyilvánul is a tulsó oldalon, valutánk bonitása érdekében be kell várunk.

Zvonimir.

Irta: H. Szederkényi Anna.

Mikor a fiumei parton megszólalt a déli kürtész, akkor megjelentek a Virginia-villa fürdőjében a Zlata, lirilka, Lyubica és a kis csárdás . . . Nem sokat teketóriáztak, behuzódtak a sziklák közé, kibújtak a kis kopott rongyocskáikból, magukra vettek egy másik kopott rongyocskát, egy nagy kobakot szorítottak a hónuk alá, bemártották a középső ujjuk hegyét a vízbe, keresztet vetettek magukra, a Méri háromszor is és beleugráltak egymásután a vízbe. Egyik a másik után potyogott alá és belecuppantak a nagy kék töménytelenységbe. Alámerültek fejestül, hajastól, mikor fölbukkantak, csak úgy rázták, futták ki orrukon, szájukon a vizet.

A lányok már rég hajkurászták egymást, a kis dárdás még a parton veszködött. A hátulgombolós nadrágot még csak lerázta magáról valahogy, de ami azon alul volt, én uram-istenem, az már olyan nehezen ment. És olyan szemérmes volt az ötesztendős kis dárdás. Mint a mókus bujkált az emberek előtt, amíg levetkőzött. Aztán homlokáig pirulva szőke, göndör haja alatt, bujt ki a hófehér, gömbölyű testecskeje a feketés-szürke kűvek közül és egyketőre benn volt ő is a vízben.

A kis dárdás nagyon keveset fürdött. — Neki egész más szórakozása volt. Volt nála egy hegyes lehámozott olajfavessző. Azt a

Arra pedig, hogy az időpont alkalmatosságának kérdésében ne a politikai, hanem a szakszerű szempontok döntsenek, meglesz a garancia.

A kormány fáradozása ezt célozta. A kritikának tehát azt kell majd vizsgálnia, vajjon sikerült-e ezt a célt elérni. Hogy ez a bírálat komoly és alapos is lehessen, ahhoz ismerni kell a hiteles megállapodásokat.

Ennek ismerete nélkül értéktelen az a kritika, amely bécsi hiradásokat, üres kombinációkat vesz véleményének alapjául. Egyik-másik bécsi újság, maga is csak mende-mondaképpen reprodukál valami sületlenséget, melyben állítólag a két kormány megegyezett. Ideát azonban, mint valami orakulumot, lenyomatját. Azok, akik egyébként perhorreszkálnak mindent, ami Bécsből jön, most kapva-kapnak minden koholáson. Minél badarabb, annál jobb. Legalább nyomban hozzá lehet fűzni a végső következtetést, hogy, ime, minő képtelen megállapodást kötött a kabinet.

Azok az államférfiak, akik a megállapodásokat megkötötték, egyelőre titoktartást fogadtak egymásnak. Igen illetékes oldalról halljuk, hogy — amint ez különben várható is volt — a titkot jól megőrizték, mert amit az újságok közölnek, mint megállapodást, az nem a miniszterek tanácsstermében született.

A kritika mindenképpel igen korai. A mint a megállapodások minden kompetens tényező között, tehát a jegybank vezetőivel is,

kis markába szorította, mint a dárdát a lovagkorsbeli katona, úgy indult hadba tengeri pókok, rákok ellen . . .

Fölkuszott, lemaszótt a sziklán, lekuporodott minden hasadék előtt és várt. — Várt mozdulatlan, türelmesen, mikor mozgolódik a fekete olló Akkor lecsapott a kis dárdás dárdája, és a pók, vagy rák urfi diadalmasan huzódott, visszahuzódott a várába.

A kis dárdás tovább ment. Ha egy helyt elvesztette az ütököt, ott nem vesztegelt tovább. Új helyet keresett. Négy hónapon keresztül ment ez így napról-napra és a négy hónap alatt mindennap látott zsákmányt a kis dárdás, mindennap rátette a kezét, de mindennap kisiklott ujjai közül a sóvárgott drága falat Vannak ilyen kiválasztott emberek, akikkel megesik az ilyesmi is az életben, kis dárdás.

Mikor már messziről eleget méregettük egymást, vizet fröcsköltem nyakára a kis dárdásnak. Visszafordult, de nem hagyta ő magát zavartatni

— Hogy hívják, kis dárdás?
— Zvonimir.
— Mit keresel te ott a sziklák közt Zvonimir?
— Rákot.
— De hisz nem fogsz soha, ha ved abba.
— Majd egyszer én. A másik esztendőben is fogtam egyet. Már itt tartottam ezzel az ujjammal, ni. A hátát fogtam, mert az ollója csip. De milyen nagy volt az . . . De milyen nagy volt . . .

perfektté válnak, a kormány sietni fog tájékoztatni a közvéleményt, hogy az országnak érdekei fölött miképpen örködött. S akkor ideje és helye lesz az alapos és szakszerű bírálatának — ha az ilyen lesz.

A ki azonban a készfizetések bonyolult kérdését nem érti, azzal természetesen nehéz a vitázás. Hogyan érveljünk például az olyan kritikus ellen, akinek eleve már minden megoldás rossz, ha az nem jelenti azt, hogy a jegybank arannyal fizet? — akárminő lesz is a pénzügyi helyzet, tekintet nélkül a devizárfolyamokra, az európai jegybankok kamatlábjára, a politikai konstellációra. Akik — akár politikus, akár közgazdászok — ilyen állításokon lovagolnak, azokkal nem lehet szellemi tornába sem bocsátkozni, azokat legjobban egyszerűen kikérülni. S azokra igazán nem lehetne a készfizetések fölött való döntést bizni.

Ha komoly ügyek megérdemelnek áldozatokat, akkor ez a rég huzódó, nagyjelentőségű kérdés megérdemel áldozatul a közvéleménytől és a bírálni vágyó politikusoktól egy igen kis dolgot: a türelmet.

A dévai petíció. Budapestről jelentik: A Kuria elrendelte a vizsgálatot a Barsay Andor dévai mandátuma ellen beadott petíció tárgyában. Még pedig arra nézve, hogy igaz-e hogy Barsay a választás előtt 8 nappal Jutas Mihály veszei görög katolikus plébánosnak 200 koronát ígért a szavazatáért és hogy megígérte, hogy a községnek megtéríti az 1600 K kölcsönét, mit templomokra vett föl.

— Mit csináltál vele?
— Visszatettem a vízbe.
— Visszatetted? Miért tetted vissza?
— Mert ugy kéredzkedett. Ugy mászott a sok lábával, úgy kapkodott, én néztem sokáig, aztán visszatettem.

— Ha most fogsz egyet, Zvonimir, azt is visszateszed?

— Ha szépen fog kérni, visszateszem.
— Hagy a rákot, Zvonimir, gyere hozzám, építsünk házat.

— Majd.
— Jól kigyönyörködte magát és mikor már végkép összezsugorodott apró lábacska, gödrös térde a sok guggolástól, akkor odajött.

Serényen ásott, ásott lefelé, egyszer aztán csak rám néz meghatóan, ártatlan két szemével és azt kérdi:

— Meddig kavics?
— Végig.
— Meddig van végig?
— Tudod, Zvonimir, le, le.
— Meddig van a le . . . le?
— Tudod fiam, ameddig csak föld van.
— Meddig van a föld?
— A vizig. Aztán már csak víz van, — mindenütt víz.

— Mi lenne, ha semmi sem lenne.

A Zvonimir arca előbb elborult, sima homlokát kinosan ráncolta. Gyötörte szegény ötesztendős fejét az örök kérdés, amely oly korán meglátogatta. Egyszerre csak bol-

Megnyilt az „Erdélyi Borozó“ fényesen átalakítva.
Egész éjjel nyitva. Bableves. Női kiszolgálás.

A város milliós kölcsöne.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor ülést tartott. Az ülés legfontosabb tárgya a város egy milliós kölcsönének ügye volt. A kölcsönt kilenc pénzintézet ajánlotta fel különböző feltételek mellett s a bizottság a debreceni *Alföldi Takarékpénztár* és a *Közzgazdasági Bank* ajánlatát fogadta el a kölcsönügylet lebonyolítására.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Vecsey Imre főjegyző elnökle alatt Magoss György dr., Vargha Elemér dr., Debreczeni Jenő, Roncsik Lajos, Zádor Lajos, Poroszlai László, Török Gábor, Freund Jenő dr., Nagy Jakab, Csanak József.

A világítási vállalat harmadik gépje.

A világítási vállalat terjedelmes előterjesztést tett a tanácsnak, melyben hivatkozással a folyton növekedő villamos-erő fogyasztásra egy 1500 lóerejű gőzturbina gép beszerzését kéri. Az erre vonatkozó költségvetés szerint ez a mulhatlanul szükséges gép 280.000 koronába kerül. A munkálatokat a város kiírások útján biztosítaná, körülbelül 16.000 korona munkálatot pedig a villamos telep látna el. A 280.000 korona kölcsönképen lenne felveendő.

A tanács javasolja, hogy tekintettel az ügy sürgősségére a tervezeteket, kiírásokat és költségvetést már is felküldte a miniszterhez, hogy határozat után foganatosíthatók legyenek a munkálatok.

Zádor Lajos szintén a gyors elintézés mellett van, mert a gépet már a jövő évre feltétlenül be kell állítani. Ez ügygel kapcsolatosan kijelenti, hogy a világítási vállalat irodai adminisztrációja hiányos, ott valószínűleg személyzet szaporításra van szükség. Az inkasszó lanyhán folyik, ebből pedig nagy károk származhatnak.

Debreczeni Jenő világítási igazgató: Zádor Lajosnak igaza van. A munkaerő hiányos az irodában. Ő azonban beadványt intézett a tanácshoz, melyben kéri a személyzet számának szaporítását.

Freund Jenő dr. pártolja a személyzet számának szaporítására vonatkozó törekvéseket. A segédeket jól kell fizetni, jobban,

mint most vannak. E tekintetben a továbbiakkal a tanács bizassék meg.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a gőzturbina sürgős beszerzését s kéri a tanácsot a vállalat személyzetének szaporítására, kellő, méltányos díjazás mellett.

A milliós kölcsön.

A város szépitési és kisajátítási céljaira a város egy millió korona függő kölcsönt óhajt felvenni. E tárgyban felhívást intézett a pénzintézetekhez. Kilenc pénzintézet tett ajánlatot a milliós kölcsön folyósítására.

Freund Jenő dr. javasolja az Alföldi Takarékpénztár és Közzgazdasági Bank ajánlatának elfogadását.

Zádor Lajos ismerteti az ajánlatot; szerinte legelőnyösebb a Hitelbank ajánlata.

Nagy Jakab szintén a Hitelbank ajánlata mellett szólal fel.

Magoss György dr. tiszti főügyész az Alföldi Takarékpénztár és Közzgazdasági Bank ajánlatát javasolja elfogadásra.

A bizottság szavazás útján dönt e kérdésben. Poroszlai László, Zádor Lajos, Tüdös János dr. tartózkodnak a szavazástól. Hat szavazással egy ellen a bizottság az Alföldi Takarékpénztár és Közzgazdasági Bank ajánlatát javasolja elfogadásra.

Egyéb ügyek.

A tanyai iskolák építkezésénél tulkiadások merültek fel. Ezek fedezésére még 14.000 korona tülhitel áll az építkezés rendelkezésére. A bizottság javasolja a póthitel ezen összegének kiutalását.

Török Gábor erdőmesternek 1809-re és 1910-re visszamenőleg 800—800 korona lótar-tási díjat megszavazni javasol.

Lehman László vállalkozó a város homokbányájából engedély nélkül szállított el homokot. A vállalkozót ezért 1200 koronára büntették. Lehmann az erre vonatkozó tanácsi határozatot megfélebbezte s 500 koronát ajánlott fel 1200 korona helyett. A bizottság Lehman ajánlatát elfogadásra ajánlja.

A bizottság tagjai nem javasolják, hogy a debreceni Tisztviselőtelep létesítésére alakult szövetkezet közvetvám mentességben részesüljön.

Gyalogjáró létesítését kérte a Vargakerti laoksság. A mérnöki hivatal az utépitést 1000 korona költséggel javasolja, a tiszti fő-

ügyész elvi szempontból ellenzi. A bizottság a kérelmet elutasította.

Gyarmathy János köntöskerti birtokát parcellázni akarja. A bizottság azzal a kikötéssel edva engedélyt, ha az utvonalba eső területet ingyen engedi át a városnak.

A delegációból.

A hadügyi tárgyalás.

A magyar delegáció ma délelőtt plenáris ülést tartott, melyen Láng Lajos elnökle alatt mejelentek Schönaich és Burián közös miniszterek, Montecuccoli tengerészeti parancsnok, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter.

Az egyeztető 7-es albizottság tagjaiul megválasztották Beöthy Lászlót, Hegedüs Lorántot, Miklós Ödönt, Papp Gézát, Rosenberg Gyulát, gróf Wichenburg Márkot és gróf Zichy Ágostot.

Ezután folytatták a hadügyi albizottság jelentésnek tárgyalását.

Issekutz Győző: A nemzeti munkapárt ellen a tegnapi gyűlésen elhangzott invektívákat utasítja vissza. Nem áll az, hogy a volt koalíció egységes lett volna a katonai kérdésben.

Apponyi Albert gróf, Bakonyi Samu és Rakovszky István közbeszólnak:

— De igen!

Issekutz Győző: A koalíció programja nem volt az önálló magyar hadsereg.

Mezőssy Béla: Maga is elismeri, hogy a jelenlegi kormány nemzeti követelményekkel lépett fel, de ezeket el fogja ejteni. Nem akarja a kormányt gyanúsítani, mert ezzel a magyar ügynek ártana.

Holló Lajos azt fejtegeti, hogy a közös hadseregben még mindig nem érvényesülnek a nemzeti törekvések, pedig Magyarország sohasem táplált separatisztikus törekvéseket, Ausztriával államszövetségben kereste ezredéves fönnállása számára a méltó folytatást. Ezzel szemben osztrák részről mindig visszautasítják a magyar törekvéseket a közös hadseregben, nyelvét elnyomják s állami önállóságát sértik.

Ilyen körülmények közt hogy kívánhatja Ausztria, hogy a magyar fiatalság lelkesedjék a hadseregért és a magyar nemzet áldozatokat hozzon a közös hadsereg érdekében. Ugyanez a helyzet a tengerészetre nézve. Magyarországnak nincsenek érdekei a tengeren, tehát nem érdeke, hogy olyan óriási áldozatokban merüljön ki a tengerészetért.

Azután Tisza István gróf és Justh Gyula nyilatkoznak. A vitát Láng Lajos elnök zárja be.

Khuen-Héderváry gróf azt mondja, hogy a koalíciós kormány előnyösebben vállalkozott volna a hadügyi kérdések megoldására.

Apponyi Albert gróf: A koalíció idején a nemzeti kérdésekben nem volt meg a magyarság összetartása.

Khuen-Héderváry gróf és Apponyi Albert gróf beszédei után az elnök az ülés folytatását holnap délelőtre halasztotta.

Ezzel a mai ülés este 7 órakor véget ért.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabásu naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

dogan elmosolyodott, egészséges széles mosollyal:

— Rák akkor is lenne.

Néha megszállja az embert az ördög. — Kimond valamit, habár biztosan tudja, hogy a másikkal nagy fájdalmat fog okozni a szavával. De kimondja, mert látni vágyik, mit fog tenni a másik és az ember a saját vágyát szereti legjobban.

— Hogy lehetne rák a semmiben? Ha semmi sem lenne, rák sem lenne.

Zvonimir rám nézett. Nagy megdöbbenés ült riadt szemében. Aztán könnybe borult az a két kék karika. Nem szólt szegényke semmit, de a szívébe belopódzott valami homályos sejtélem: az is lehet, hogy egyszer nem lesz rák a világon . . .

Három napig feszült volt közöttünk a viszony. Zvonimir elkerülte az én váram, az én sziklám . . . Csak úgy messziről nézegett felém. Mutattam neki egy krajcárt, ígértem mesét. . . Zvonimir erős maradt, rendületlenül várta a rákjait. Hanem jött negyed nap a Gala Péter. A finom nyulánkság . . . és Zvonimir behódolt . . . Ugy, ugy Zvonimir barátom, így lesz az később is. Egy kis ostoba édesség és ön meg lesz fogva Zvonimir . . .

Majszolta a csokoládét kissé zavartan, kissé pirosan. Ő nem tudta miért, én meg tisztán láttam érzékeny lelkecskéjében az eljövendő nagy érzések ösztönszerű hullámvorsát. Mikor majd te is megérted, mikor majd te is boncolod hajszálvékony szájakra lelked szövevényét, fiam Zvonimir és mégis

el fogsz menni és mégis meg fogsz alázkodni, Zvonimir. Hogy lesz az? Mikor összeszorított a fogad és ökölbe rándul a kezéd, de hallgatsz és eszed majd a Gala Péter . . . Közben elsiklik majd szépen a rák, elsiklik, pedig már az ujjaid közt tartottad . . . Vagy hogy már a kezeidben volt, de olyan nyomoruságosan rángatózódt, olyan szánandó volt hogy te szépen szívesen vizsateszed a vizbe, pedig elepedtél a vágtyól, hogy a tied lehessen. De te visszateszed majd és el fog jönni más, az egy-kettőre kirántja és végez vele . . .

Zvonimir megtöröli a száját és teleképpel, lelkendezve mondja:

— Nini, pszt . . . ott van . . .

A lélegzetét is elfojtja és öröm villámlik ki a szeméből . . . A kövek közül bután mászik kifelé egy rák.

Zvonimir úgy tartja a dárdát, mint az árnyékba költözött apache a tört. A rák mászik kifelé, lomhán, kinyújtja a lábát a jó meleg kövön, két kiálló meredt szemét vakítja a nap. Zvonimir keze óvatosan ereszkedik lejjebb, lejjebb . . . A szája összecsiszított: — Zvonimir . . . Zvonimir! — Zvonimir! . . .

A kiáltásra Zvonimir ijedten rug egyet, a rák széleseben tűnik le. . .

A parton kék szoknyában, kék bluzban, simára fésült hajju asszony áll.

— Maminka — dadogja Zvonimir és megy ki a vízből engedelmesen. Nem sir, csak ajkszélei remegnek . . .

Ekszerek és órák

a legolcsóbban bevásárolhatók, szép választék legdivatosabb mintákban

Pintér Gusztáv ékszerésznél

Piacz, a lőtőzsde mellett.

Javitásokat a legolcsóbban teljesítek.

Viegerslöhöl

Egy liter tej — 36 fillér.

Mintatehenészet Debreczenben.

A husnak, a tejnek, meg az egyéb élelmiszereknek hihetetlen megrámulása Debreczenben is ijesztő mértékben érezteti hatását s a drágaság által sújtott közönség körében az az életrevaló és megvalósulása esetén radikális orvosser gyanánt tekinthető ötletet vetette föl: nem volna-e helyes, ha a városi hatóság intézményes alkotások által sietne a lakosság segítségére? Egy olvasónk, aki az alább közölt levelében a tejárak emelkedésében látja a megélhetés legnagyobb veszedelmét, városi mintatehenészet létesítésében véli a baj orvosserét, ami kétségtelenül hathatós eszköz volna a tejdrágítók munkájának ellensúlyozására, de a terv kivitele korántsem olyan egyszerű, mint ahogy a levélíró gondolja, bár az ötlet mindenképpen megérdemli, hogy az illetékes körök foglalkozzanak vele. A hozzánk intézett levél így hangzik:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

B. lapjának mai számában olvastam egy közleményt, amely szerint nemcsak a budapesti vásárcsarnokban, hanem a debreczeni piacon is felszökött a tej ára. Én ugyan nem e közlemény révén értesültem a debreczeni tej árának emelkedéséről, hanem már sokkal előbb — a debreczeni piacon a husdrágaság úgy látszik, a marhatehenésztől egy csöppet sincs kárára, mert jónak látták a példát követni a piaci élelmiszerárak is. Minden ürügyet felhasználnak arra, hogy fölemeljék jó néhány fillérrel a piaci élelmiszercikkek árát. A debreczeni piaci élelmiszerárak, amerikai gazdasági mintára, karteletek kötetek és szerencsés összeegyeztetéssel takarítják fölfele a piaci cikkek árát. És rém-drága a piacon minden cikk, ami amellel még sokszor rossz is.

A hus után legelső sorban következett a tej áremelése. Meggátolhatatlanul terjed a marhák közt a száj- és a körömfájás — mondták a tejtermelők és kegyetlenül staigerolták a tej árát. Szinte hihetetlen, amilyen magasra szökött a tej ára. Amit még képzelni sem mertünk volna: 32—36 fillér egy liter tejnek az ára, a mostani időben.

Most már a közepes módú polgároknak nemcsak a hústól kopik fel az álluk, hanem a tejtől is. A szegény ember pedig, akinek húsra nem telvén, a tej volt az egyetlen tápláléka, most már éhenhalni kénytelen a megfizethetetlen tejárak miatt.

És hova fogunk jutni, ha a szegény néposztály éhen kénytelen nyomorogni? Ha gyermekeik egyetlen táplálékát sem tudják megfizetni csekély keresményükből?

Mindenfelől fenyeget a sárga veszedelem, melynek kitérő otthona a nyomorúság! És még sok ezerféle válságos állapotot idézhet elő ez a mostani szituáció, mely valószínűleg kétségbejti az embereket.

Nagyban hozzájárul e türethetetlen árkövetelésekhez az is, hogy csak azok a falusi termelők és tejgazdaságok hozhatnak a forgalomba tejárukat, akik erre a hatósági engedélyt előzetesen már megszerezték. Így aztán megtörténik az, hogy annak a termelőnek, aki a környékből falvakból akar tejszert a városba behozni, hosszú utánjárásba kerül, míg nagynehezen a saját pénzéért megszerzi a hatósági engedélyt arra, hogy az árúját itt a városban eladhassa. Azonkívül az állatállomány csökkenése is növeli a drágaságot.

Minden jel arra mutat, hogy mihamarabb el nem gondolható válságos szituáció

nehezedik városunkra, ha az illetékes faktorok meg nem találják a szerencsés megoldás módját és eszközeit.

Nem feladatom az irányt kijelölni, csak megemlítem, hogy bizonyára üdvös cselekedet lenne a város polgárait nézve, ha a város egy minta-tehenészetet állítana fel. Ezzel talán az akut helyzetet meg lehetne oldani. Hogy s mint oldják meg a kérdést, az a hatóság dolga, de a mai türethetetlen állapotokon segíteni kell.

Egy több gyermekes családapa.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

A jövő világitása.

Nyáry Béla dr. előadása a debreceni szabadiskolában.

Bizony válszorogva jutottam a református gimnázium fizika-termébe, ahol Nyáry Béla dr. főiskolai tanár tartotta felolvasását a modern csodákról, — a hihetetlen anód — és katód-sugarakról, melyek felforgatják az organikus, lélegző világról eddig alkotott fogalmait és kísértő rémet bocsájtanak reám, hogy Istent imádják-e, avagy az emberi elme magas fensőbbiségét.

Szorogtunk. Izzadtunk. Küzdöttünk, hogy ki hallgathatja az előadást.

És emberi mértékkel mérve, ez a tolongás a legszebb elismerése Kenézy Gyula dr., Kovács Gábor dr. egyetemi tanár fáradozásának, akik sokszoros gyötrelmek árán szerezték meg a jogot arra a szép felhívásra, hogy „jöjjetek és tanuljatok”!

No hát, jöttünk — többen, mint gondolták volna és jól esett látásunknak, hogy a hallgatóközönség kétharmadát a mi intelligens munkásközönségünk, a Szabad Iskola legszorgalmasabb hallgatói képezték.

És jól tették, hogy eljöttek. Nemcsak a tárgy, hanem az előadó kiváltósága is megérdemelte a kivételes érdeklődést.

Miről szólt? Én Istenem? Ha meg nem értettétek az ő előadásából — én hiába vállalkoznám reá.

A Tesla-áramokat magyarázta, aminek előlépcsői a Röntgen-sugarak, a titokzatos anód — és katód-sugarakkal.

Olyan csodálatos, olyan hihetetlen volt az, amit mondott, hogy ő maga is jónak látta előadását demonstrálni.

Egymásután villantak fel a modern csodák fénylő tanúságai s aki eddig nem hitt az emberi elme fennhatóságában, annak elég lehetett a Geissler-csővek káprázatos fénylése, a 40.000 Volta feszültséggel működő Tesla indukció, a mi az asztalon heverő Geissler-csővet is fénylésre kényszeríti — no meg maga a nagy kondenzátor, aminek 50.000 W. feszültsége, magának az előadó tanárnak tésztén ment keresztül.

Csodás dolgok voltak ezek — szíves olvasó.

Látnotok kellett volna, hogy higgyetek. De, aki elmaradt, az nem veszített el mindent.

Az előadó professzor, dr. Nyáry Béla a jövő előadásra hirdeti, hogy megismertet a Rádium elméletével, ami tudvalevőleg halomra döntötte eddigi fizikai és kémiai ismereteinket és az atom-elmélet helyébe az új ion-elmélet hozza.

Nem kétlem, hogy dr. Nyáry előadásában ezt is megértjük.

De ne én szóljak! Ti menjetek oda!

Drumár.

Az angol bányászsztrájk

Véres harc a sztrájkolókkal.

Londonból táviratozzák, hogy a dél-walesi bányavidéken két hét óta áll a sztrájk. Cardiffban és Clydai-Walesban a sztrájkoló bányászok harcokat vívnak. Tegnap hatezer bányász benyomult a telepre, hogy kiverje a külföldi sztrájkőröket és víz alá borítsa a tárnákat. A rendőrség karddal ment a tömeg ellen. Az összeütközés azzal végződött, hogy kocsiszámra vitték a súlyos sebesülteket a kórházba. Londonból újabban kétszáz gyalogos és száz lovasrendőrt küldtek a sztrájkolók ellen és háromszáz főnyi lovaskatonaság is érkezett. A Glamorgan-bányában ötezer sztrájkoló el akarta pusztítani a gépeket s mikor rendőrség állotta útjukat, az asszonyok tüzeltek a sztrájkolókat, ők hordták össze a köveket, hogy legyen mivel harcolni. Középről zúdítottak a rendőrökre, míg végül katonaság jött és szétverte a tömeget. Nygyven rendőr súlyosan megsebesült. A városban a sztrájkolók elpusztították az üzletek kirakatait.

London, november 9. A kereskedelmi miniszter levelet intézett a sztrájkoló bányamunkásokhoz, melyben a következőket írja:

— Londoni legjobb barátaitok nagyon megszorították a kitört zavargások. Minden lehető meg fogunk tenni, hogy a bányászokon segítsünk. A zavargásoknak azonban meg kell szünniök, nehogy a tárgyalások kedvezőtlenül befolyásolhatassanak.

A miniszter holnap délután fogadni kívánja a bányamunkások képviselőit. A kormány kész a katonaságot visszahívni és rendőrséget kiküldeni.

London, november 9. Az este folyamán Tonypandey és Aberdaan köztégekben a sztrájkolók kihágásokat követtek el. Tonypandeyban sok üzletet kifosztottak és ablakait bezúrták. A rendőrökkel heves összeütközések voltak, melyekben mindkét részről sokan megsebesültek. Pontypréttben, ahol a zavargások megismétlődtek, egy század katonaság jelent meg, azonkívül tegnap este 270 rendőrtisztviselő érkezett Londonból, akik azonnal tovább mentek Tonypandeyba és Aderbaanba. Ma további 200 rendőr érkezését várják.

Egyházi ügyek.

— A presbyterium ülése. A debreczeni református egyház november hó 12-ikén, szombaton délután 3 órakor az egyház tanácsstermében presbyteri gyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai ezek: Javaslatok a főgondnok és presbiter választására; a presbiterium és egyházközségi közgyűlési tagok negyed részének kisorsolása. Az iskolaszék végzése a Varga Béla tanító lemondása s a tanítói állás betöltése tárgyában. Szele György iskolaszéki elnök jelentése Varga Béla tanító lemondása, járandóságának elszámolása és helyettese díjának kiutalása tárgyában. Böszörményi Imre és Ormós Lajos tanítók kérvénye drágasági pótlék adásáért. Háló Sándor tanító kérvénye 400 korona, illetve 150 korona kölcsön adásáért. Széll István énekvezér kérvénye az iránt, hogy lakásában a villamos világítás vezetéke 127 korona költség erejéig alkalmaztassék. Az egyházi tisztviselők kérvénye a hivatalos óráknak egyfolytában délelőtt tartása tárgyában. A városi tanács megkeresése, hogy az egyház a felső leányiskola ház utáni földjéből tanyai iskola céljára átengedett 1600 négyszög földre vonatkozólag a tulajdonjogot a városnak engedje át. Az ösztöndíjosztó bizottság jegyzőkönyve az 1910—11-ik iskolai év első felére járó ösztöndíjak kiosztásáról.

Kovács Gyula és Társa Debreczen, Fötér 55.

(Hungária kávéház mellett.)

Téli ujdonságok

női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szőrme kabátok, leány és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák, színházi és esti köpenyek divatszínekben.

Csipke, selyem és szövetblousok, divatos kabátok dus választéka a legolcsóbb szabott árak mellett.

Rablótámadás a temetőben.

Pörére vetkeztették az áldozatot.

Csak néhány nappal ezelőtt adtunk hirt egy romlott lelkű, elvetemedett banda gyalázatos üzelmeiről. A Hatvan-utcai temetőt választották aljas cselekedetük színhelyévé az éjszakai lovagok, akik fiatal leányokat meggyaláztak, a kegyeletnek ezen mindenképpen tiszteletet és megbecsülést érdemlő helyén.

Ma hajnalban meg a Kossuth-utca végén levő temetőben történt egy majdnem ehez hasonló gyalázatos eset, melynek főhősei szintén éretlen, rakoncátlan suhancokból kerültek ki.

Ma reggel egy négy tagból álló társaságot kísérték be a rendőrségre. A Kossuth-utca végén levő temetőnél posztoló rendőrörszem azzal állította elő őket, hogy ma éjszaka a Kossuth-utcai temetőben rablási szándékból pörére vetkeztették Szabó András földmives embert és úgy elverték, hogy jó ideig mozdulni sem tudott.

Szabó András az éjszaka a temetőn keresztül hazafelé igyekezett, amikor egyszerre csak a temető árkából négy alak ugrott elő. Eleinte vicceltek a mit sem sejtő emberrel és egyikük még tüzet is kért Szabótól:

— Adjon egy szál gyufát, jó szomszéd!

Szabó András készséggel odanyújtotta gyufáskatulyáját. A pipás alak nyugodtan rágyújtott és aztán tovább se szó, se beszéd: nagy kampós botjával fejbe sújtotta a védetlen embert. A többiek is nekiestek erre Szabó Andrásnak, leteperték a földre, kikutatták zsebeit, majd pedig lecibálták róla ruháját és közben folyton ütötték, ki bottal, ki pedig csak úgy pusztakézzel.

Mikor az áldozat már teljesen elveszítette öntudatát, egy sirdomb tetejére vonszolták és otthagyták teljesen ruhátlanul a dermesztő, hideg éjszakában. A rablók a közeli temetőárokban meglapultak és onnan lesték, hogy mi történik alaposan helybenhagyott áldozatukkal.

Szabó András a kiállott fájdalomtól és a hidegtől kinosan nyöszörgött, majd pedig, midőn már egy kissé magához tért, elvászorgott fekhelyéről és halk, elfuló hangon segélyért kiabált:

— Segítsenek emberek!

A segélykiáltásokra figyemessé lett az ott közelben posztoló rendőr és odasielt a szerencsétlen áldozathoz, aki alig érthetően, nyögve elmondta, mi történt vele.

A gonosz cselekedet tettesei névszerint Brundi József, Kecskés János, Léc Imre és Juhász István ezalatt ott füleltek az árokban és amikor észrevették, hogy rendőr jár a közelben, menekülni akartak, de akkorára már több rendőr odasielt és a sűrű hajnali ködben sikerült mind a négy gonosztevőt kézrekeríteni.

A teljesen megdermedt embert, Szabó András bevitték egy közeli házba, ahol azonnal ápolás alá vették. A rendőrök pedig a díszes társaságot bekísérték a rendőrségre, ahol szigorú őrizet alá vették őket.

A gonosz lelkű emberek tagadják, hogy rablási szándékból vetkeztették volna le áldozatukat, hanem azt állítják, hogy csak tréfát

akartak vele üzni. A ruhákat tényleg megtalálták a rendőrök a temetőárokban.

A rablótámadókat valószínűleg holnap átkísérik az ügyészséghez, ahol előzetes le tartóztatásba helyezik őket.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Színház és művészet.

A színház műsora.

Csütörtök: Szenes legény, szenes leány, operett, Parasztszünet, opera. (B. bérlet.)
Péntek: Karenin Anna. (C. bérlet.)
Szombat: Karenin Anna. (A. bérlet.)
Vasárnap este: Hajduk hadnagya. (Kis bérlet.)

Monna Vanna. Az este Maeterlich népszerű drámáját ujtotta fel a színtársulat drámai személyzete gyöngye előadásban. A címszerepben Gazdy Aranka tette érdemessé magát a sűrű tapsokra s jók voltak Kemény Lajos és Déry Alfréd meg Pataki József gyöngye alakítást produkált.

A Debreczeni Zenekedvelők Társasága első ez idei hangversenyét folyó hó 16-án, szerdán esti 8 órakor rendezi az Arany-Bika dísztermében. Ezen hangversenyen mutatkozik be zenekedvelő közönségünknek Gérardy Jean, a jelenkor legnagyobb gordonka művésze. A fiatal művész 187-ben Lüttichben született, zenei tanulmányai befejezte után Ysaye Jenő vette védőszárnyai alá, aki már akkor ismerte fel benne az óriási tehetséget. Nem is csalódott benne, mert Gérardy alig 30 éves korában a világsajtó hangszere legelső mestereként ünnepli. Gérardy debreczeni felléptének híre máris oly érdeklődést keltett, hogy a Bika díszterme előreláthatólag zsúfolásig meg fog telni. Ezért a hangversenyek rendezősége ez uton is felhívja tisztelettel mindazokat, kik nem tagjai a zenekedvelők társaságának, de ezen hangversenyen jelen óhajtanak lenni, hogy jegyüket minél előbb Csáthy Ferenc könyvkereskedésében előjegyezni sziveskedjenek, nehogy esetleg jegy nélkül maradjanak.

Vasárnapi előadások. A színházi iroda jelenti: Vasárnap délután Ohnet társadalmi színműve, a Vasgyáros kerül színre mérsékelt helyárrakkal. A vasgyarost Thury E., Clairet T. Csige Böske adja. Este lesz a reprize a Hajduk hadnagyanak. A Rajna—Czobor féle eredeti daljáték mely már több év óta nem adatott, új betanulással kerül színre a címszerepben Horváth Kálmánnal. A főbb szerepeket Zilahiné, Szilassi Etel, Bárdos, Ligeti, Borbély, Kemény, László, Nádor, Fábrián és Payer Margit játsszák.

A zenekedvelő társaság tagjainak figyelmébe. A zenekedvelő társaság pénteken este 6 órakor tartja a kereskedelmi iskola titkári helyiségében ez évi első választmányi gyűlését, melynek egyik tárgya, a tagok helyeinek megállapítása lesz. Akiknek e tárgyban valami kívánságuk van, sziveskedjenek azt P. Nagy Zoltán igazgatóval, vagy Csáthy Ferenc pénztárnokkal közölni. A tegnap este tartott igazgatósági gyűlés 6 hangverseny programját állapította meg. Új tagok pénteken estig jelentkezhetnek a fentemlített igazgatónál vagy pénztárnoknál.

Cigányszerelem. A színházi iroda jelenti Már erősen folynak a próbák Lehár legújabb és talán legszebb operettjéből. Az igazgatóság nagy gonddal állítja be Lehár mester világhírű operettjét, melytől az idény egyik legnagyobb sikerét reméli. A cigányszerelem bemutatja rövidesen a fővárosi premiérje után kerül színre nálunk.

A gyilkos főhadnagy.

Furcsa önéletrajz.

Muzsai János, aki Szegeden agyonlőtte **Gábel Rózsit**, a börtönben várja büntetését. Vannak pillanatok, amikor Muzsai rárohan az örökre, öklével veri a cellája ajtaját. Az orvosok féltik, hogy *megőrül*.

Katonai körökben azt tartják, hogy a legenyhébb ítélet, amit Muzsai Jánosra mérnek: *három évi börtön*. Ennyi a legkevesebb. Muzsai János régi barátai úgy mondják, hogy kiszabadulása után Muzsai kap annyi költséget az édesatyjától, hogy Amerikába vándoroljon.

A főhadnagy a börtönben naplót vezet, melyben így ír a gyilkosságról:

— Az ösztön teljesen megérlelődött bennem, hogy *megölöm magam*. Vettem is egy Browning-revolvert. Nagybecskerekre bezárkóztam a szobámba. Ha ma fejbe lövöm magam: holnap, Mindszentek ünnepén, kiterítve fekszem, halottak napján, a legaktuálisabb napon pedig visznek a temetőbe. Tükör elé állítottam a szobámban, hogy lássam a revolvert a kezemben, hogy lássam, hol szorítam a fejemhez. És a hogy az arcomat néztem a tükörben, a köztünk levő hasonlatosság révén eszembe jutott az édesanyám.

— Nem halhatok meg addig, amíg meg nem nézem az en szerencsétlen, beteg édesanyámat: villant meg az agyamban. Elmegyek Deszkre, utközben Szegedre jövök, kibékülök halálom előtt Aladár bátyámmal, hazamegyek szüleimhez, elbucszom és meghalok. Ugy szöktem meg Nagybecskerekéről, hiszen már minden mindegy volt.

— Szegedre értem másodikkán, szerdán. A bátyámnál találtam **Gábel Rózsit**, akibe — becsületesemre mondom — *soha nem voltam szerelmes*. Nagyon állatiasan részeg voltam, amikor egyedül maradtam a leánnyal. A részletekre nem emlékszem, mintha valami buta ködben uszott volna minden körülöttem. Most, hogy utólag utána gondolok mindennek, valószínűnek tartom, hogy nagy részegségemben megkivántam a leányt. Talán ellenkezett velem.

Indultam kifelé a szobából, hogy hazautazzam. Mintha úgy emlékezném, hogy megbotlottam a leány testében az ajtóban, de hogy él-e, vagy nagyon megebesült, vagy véres-e, vagy segítsek-e rajta, ilyen gondolatom nem támadt. Mintha eszmélet nélkül élttem volna, az agyam mintha kinosan megőrlítő fájdalomná változott volna át.

Arról a szerencsétlen leányról semmi bizonyosat nem tudok ma se. Mondták, hogy meghalt, de ez nem lehet igaz, ezt nem hiszem el. Rehabilitálni fogom azt a leányt, elégtételt adok neki, engedjenek hozzá csak egy pillanatra, hogy lássam, hogy szólhassak hozzá akármit, hogy megmondjam neki, hogy rehabilitálni fogom...

Tanügy.

— **Szabad-Iskola.** A Szabad-Iskolában holnap, csütörtökön **Tüdős Kálmán dr.**, Debrecen szab. kir. városi tisztviselője fog tartani előadást, mely tárgyának szomorú aktualitása folytán nagy érdeklődésre számíthat. Ez az előadás t. i. *az ázsiai koleráról és az ellene való védekezésről* szól s az előadó érdekes mikroszkópi készítményeket is be fog mutatni. Beszélni fog a kolerajárványokról, a kolera okozójáról, annak életviszonyairól, a kolera terjedését előmozdító tényezőkről, a kolerabetegségről s az az ellen való óvintézkedésről végül a kolera gyógyításáról. Főlélegesen bővebben hangsúlyozni az előadás fontosságát nemcsak az orvosi körök, de a magánegység előtt is. A csütörtöki előadás is délután 6 órakor kezdődik és teljesen ingyenes. Az előadás helye az Ipartestület díszterme (Simonffy-utca 1c. II. emelet.) — Itt említjük meg, hogy a hétfői előadás, amelyet **Rácz Lajos dr.** tartott volna a modern város-

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

Idnagy.

den agyonlőtte
ria büntetését.
sai rárohan az
ajtáját. Az or-

ák, hogy a leg-
Jánosra mér-
a legkevesebb.
gy mondják,
sai kap annyi
y Amerikába

naplót vezet,
:
érelődött ben-
Vettem is egy
skereken be-
a fejbe lövöm
ünnapén, kite-
a legaktuáli-
netőbe. Tükör
lássam a re-
m, hol szorít-
arcomat néz-
hasonlatosság
nyám.

ig, amíg meg-
n, beteg édes-
amban. Elme-
dre jövök, ki-
tyámmal, ha-
om és megha-
skerekről, hi-

án, szerdán.
Rózsit, akibe
na nem voltam
észeg voltam,
eánynyal. A
mintha valami
körülöttem.
ok minden-
nagy részeg-
t. Talán ellen-

, hogy haza-
m, hogy meg-
ajtóban, de
ebesült, vagy
ilyen gondo-
élet nélkül él-
nosan megőr-
át.

ról semmi bi-
dották, hogy
ezt nem hi-
azt a leányt,
k hozzá csak
y szólhassak
am neki, hogy

ad-Iskolában
án dr., Deb-
vosa fog tar-
zomoru aktu-
re számíthat.
leráról és az
az előadó ér-
ket is be fog
rványokról, a
szonyairól, a
nyezőkéről, a
a való óvintéz-
ásáról. Főös-
előadás fon-
ök, de a ma-
ki előadás is
ljesen ingye-
testület disz-
melet.) — Itt
adás, amelyet
modern város-

ana.

politikáról, az előadáshoz szükséges vetített képeknek el nem készülése miatt december elejére marad, s e helyett Kovács Gábor dr. jogakadémiai tanár fog előadást tartani a brüsszeli *Maison du Peupleről*, vázolván egy szociálista munkás-szövetkezet alakulását, bense életét s azt a jelentőséget, amelylyel ez az óriási fogyasztási szövetkezet árszabályozó hatása folytán Belgium fővárosára, s annak ugyszólván minden polgárára szól.

A munkásbiztosító pénztár orvosi tanácsa.

A tisztikar lemondása.

Az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár állandó orvosi tanácsa tegnap dr. Temesvári Rezső egyetemi magántanár elnöklete alatt tartott ülésében lemondott megbízatásáról. Az ujonnan alakult országos pénztárnak ez volt az első orvosi tanácsa és igen nagy munkát fejtett ki az országos pénztár orvos-kérdésének rendezése körül. Sőt, minthogy a főorvosi állásokat is csak a legutóbbi hetekben töltötték be, az orvosi tanács igen sok adminisztratív teendőt is végzett.

Hogy mindezek mellett is miért kellett lemondani az orvosi tanácsnak, annak oka nagyon érdekes. Ez év tavaszán az országos pénztár igazgatóságának megkeresésére az orvosi tanács nagy gondnal és körültekintéssel tervezetet dolgozott ki az összes pénztár-orvosi szolgálat, fegyelmzés és díjazás egy- séges szabályozására. Az országos pénztár igazgatósága azonban saját hivatalai által is készítettett egy fegyelmi, szolgálati és díjazási szabályzatot, amelynek tendenciája az, hogy a pénztár-orvos tisztvisel őlegyen, az egyes kerületi pénztárak alkalmazottja.

A szabályzatot az Országos Pénztár igazgatósága véleményezés végett bemutatta az orvosi tanácsnak, azonban a tanács ab ovo azon az állásponton volt, hogy csak a saját tervezetét fogadja el helyesnek és csak ennek alapján hajlandó a kérdést rendezni. Mindezt az Országos Pénztár nem vette figyelembe és megegyezéseit a vidéki kerületi orvosokkal olyan formában csinálta, mintha ez az orvosi tanács tervezete alapján történt volna. Hogy ez továbbra ne történhessen meg, az orvosi tanács beadta lemondását.

HIREK.

— **A város önbiztonsága.** Több ízben volt szó arról, hogy Debrecen városa a tulajdonát képező ingatlanok biztosítására létesítsen alapot és abból önbiztosítás útján fedezze a szükséges biztosításokat. Erre vonatkozólag Roncsik Lajos főszámvevő és Vargha Elemér dr. tanácsnok tervezetét dolgozták ki, melyet a gazdasági bizottság letárgyalta s elfogadásra ajánlja a város közgyűlésének.

— **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara november hó 17-én, csütörtökön délután 3 és fél órakor székháza tanácstermében (Piac-utca 69. szám) rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére kitűzött ügyek közül ezek a fontosabbak: Elnök előterjesztések. 1. Kamarák a kereskedelmi miniszter ur előtt. 2. A huszdrágaság kérdése. 3. A polgári rendtartás reformja. 4. A debreceni kir. törvényszéknél egy keresk. ülnöki tisztség betöltése. 5. Az Osztrák-Magyar Bank váltóbirálói tisztségeiben beállott üresedések. 6. A kamarai pénztár és illetékkezelés állása a f. é. III. évnegyedben. 7. Jelentés a folyó ügyekről. Titkári jelentés az ügyforgalomról. Miniszteri elintézkedések a kamara felterjesztéseire. 1. A kamara 1911. évi költségelőirányzata. 2. Komlóssy Miklós fogalmazó nyugdíjaztatása. 3. A debreceni iparosház és tanoncotthon. Államsegélyes ügyek. A kamarák választási rendtartása. Vasut, posta, telefon. 1. A kassamiskolc—debrecen — nagyváradi — arad—temesvári vasútvonal ügye. 2. A kamara évi jelentésében foglalt vasúti panaszok. 3. Vasut-forgalmi újabb panaszok. 4. A személy- és podgyászúvarozási szerződés revíziója. 5. A debreceni posta-kézbesítés hiányai. Az egy- éves önkéntesi jog kiterjesztése. (Az öster-

reichischer Export-Verein megkeresése.) Társkamara megkeresések. 1. Csizmadia ipar sérelme a rabipar által. (Marosvásárhely). 2. Vasárnapi munkaszünet felfüggesztése karácsony előtt. (Pozsony). Debrecen építési szabályrendelete. Debrecen közbiztonsági szabályrendelete. Kereskedők raktári alkalmazottainak balesetbiztosítása. (Schwarz Albert szatmári kültag beadványa). Vásárok, vámok, helypénzek. Iparjogi vélemények. Kérvények kamarai segélyért. Indítványok.

— **Abdul Hamid nagybeteg.** Szalonikiból táviratozzák: *Abdul Hamid* állapota újra nagyon aggasztóvá fordult. Tegnap este vérömlése volt és csak nehezen tudták elállítani. Az exszultán napjai meg vannak számlálva.

— **Egy utvonat átvétele.** Dicsőfi Emil műszaki tanácsos holnap csütörtökön Debreczenbe jön s jelen lesz a debreczeni—nyiradonyi állami ut városi vonala átvételénél.

— **A máv. új raktára.** A máv. a pályaudvaron új tömegű raktárt akar létesíteni. Az erre vonatkozó terveket a város mérnöki hivatala beteriesztette a tanácshoz. Az új raktárhoz 9 hold és 536 négyszögöldnyi terület szükséges, melyet a vasut kér a várostól. Ezzel szemben a vasut hajlandó az eddig használt területből 2 hold és 73 négyszögöldnyi területet a városnak visszaadni. A két terület közötti többletért kész a máv. egy később megállapítandó egységárat a városnak megteríteni.

— **A debreceni nyirbátóri vasut.** A kereskedelemügyi miniszter a belügyi- és pénzügyminiszterrel egyetértőleg jóváhagyta a közgyűlés azon határozatát, melylyel a sámsomi vasut folytatolgaos kiépítésére a már megszavazott 50 ezer korona beszámításával a megjelölt kikötések mellett 300 ezer koronát szavazott meg. Ez összeget a 17 millió kölcsön azon részéből fedezi, mel a kölcsön felhasználására megjelölt célok megvalósítására előirányzott összegeken felül esik. Ezzel együtt jóváhagyta a miniszter a város újabb 100 ezer korona hozzájárulást is.

— **A városi pénzek elhelyezése** című hírünkben tévedésből kimaradt a Közgazdasági Bank, ama takarékpénztárak és bankok sorából, amelyek ajánlatot tettek a tanácsnak városi pénzek elhelyezése végett.

— **A Roosevelt-párt bukása.** New-Yorkból jelentik: Oriási érdeklődés mellett indultak meg a kormányzó-választások az Unio egyes államaiban. A republikánus párt áll szemben a demokratákkal és a mérkőzés annál nevezetesebb, mert a választási eredményekből következtetni lehet az elnökválasztás eshetőségeire. A demokraták nagy harcot indítottak a republikánusok és különösen Roosevelt barátai ellen. A vámtarifa ügyét használják ki különösen a republikánusok ellen és — amint az eddigi hírek mutatják — eredménnyel. A legnagyobb érdeklődés a newyorki választás felé fordul, ahol nyíltan Roosevelt ellen folyik a harc. A választás tegnap ért véget, még pedig a republikánus párt vereségével. New-York-állam kormányzójává Dicks demokratát választották körülbelül százezer szótöbbséggel. Hasonlóképpen a demokrata Baldwin győzött Connecticut államban, amely pedig eddig republikánus volt. Massachusetts államban a demokrata Post megválasztása biztosra vehető. Utiában, Schermann alelnök hazájában, a demokrata jelöltnek már nagy többsége van.

— **A csalhatalan jós.** Washington előkelő társadalmának hölgytagjai egész csinos botrányba keveredtek, és a rendőrség ugyan csak óvatosan kezeli az ügyüket, mert attól tart, hogy máskülönben tizével, huszával kergetné öngyilkosságba az asszonyokat, akik ostobán áldozatai lettek eg yszédelőnek. A szédelőt állítólag Leon Devaux-nak hívják, s foglalkozására nézve „szent, titokzatos szeretben fogamzott csalhatatlan jóvendőlátó és jós”. Devaux mester ezzel az ő furcsa címével egyszerűen megszedítette a washingtoni asszonyokat, akik, ha a jós parancsolta nekik: loptak, csaltak csak azért, hogy a szeretetben fogamzott férfiut ellássák mindenel, ami szemének, szájának kedves. Devaux nemcsak, hogy jóvendőt mondott, de ezenkívül rendeléseket is fogadott el „jó sorsra”,

vagy „rossz sorsra”. Aki pedig nem akart engedelmesskedni neki, azt átokkal fenyegette meg. Devauxt letartóztatták, a házkutatás alkalmával azonban olyan leveleket találtak nála, amelyek mélyen kompromittálják az egész washingtoni hölgyvilágot.

— **Harminc évig aludt.** Kissé valószínűtlen hírt jelentenek az amerikai Kintonból. A híradás szerint van Kintonban egy John William Excline nevű ember, aki miután harminc esztendeig megszakítás nélkül aludt, a minap egyszerre csak felébredt és örömmel szemlélte időközben terebélyesre megnőtt családját . . . A kintoni Rip van Winkle harminc esztendővel ezelőtt, 1880-ban egy kazánrobanásban szerencsétlenül járt, és sérülései folytán valami álomszerű önkívületi állapotba jutott. A három évtizedig tartó eszméletlenség után magához térve, képzelhető, mi csoda idegenkedéssel nézett körül. Excline most hetvenhét éves, de azért meglehetősen erőteljes ember, aki semmi kárát se vallotta, hogy 30 esztendeig mesterségesen táplálták.

— **Kragujevics a Kurján.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Kuria ma tárgyalja a gyilkosság, rablás és lopás, valamint fajtalanság miatt elítélt Kragujevics Spázó bünpörét. A büntető törvényszék május 17-ére tüzte ki a főtárgyalást, amelyen az esküdtek verdiktje alapján a bíróság Kragujevics Spázót három rendbeli lopás büntetésében, három rendbeli fajtalanságban, továbbá a Reitz Ede ellen elkövetett gyilkosság és rablás kísérletében büntetésnek mondotta ki és ezért 12 évi fegyházzal és 10 évi hivatalvesztéssel sújtotta a vádlottat. Az ítélet ellen a vádlott védője, dr. Szegheő Gábor 23 semmisségi panaszt jelentett be. A Kuria III. büntető tanácsa ma tárgyalja ezt az ügyet zárt ülésen Zsitvay tanácselnök elnöklésével. Az ügy előadója Ribossy Kálmán volt, a közbiztonsági Vargha Ferenc dr. koronagyógyászhelyettes képviselte, a védelmet pedig Szegheő Gábor dr. látta el. Az egész délelőttöt az előadó bírónak peranyagismertetése vette igénybe. Utána Szegheő Gábor terjesztette elő a védelmet. Vargha Ferenc koronagyógyászhelyettes az összes semmisségi panaszoknak, mint alaptalannoknak elutasítását kérte.

— **Makkhetes a gróf manzsettájában.** Münchenből jelenti egy távirat, hogy az ottani arisztokrácia egyik játékklubjában kinos botrány volt a minap. Egy fiatal grófnak, aki különben sokat veszített, játék közben a manzsettájából kicsuszott a makkhetes. A többiek mind lecsapták a kártyát, nagy lármát keletkezett és meg akarták verni a hamisjátékost. Egyik barátja pártját fogta, kivette az oroszlanbarlangból s elutazott vele.

— **Kolerás őrnagy.** Gráci távirat jelenti A mult szombaton Pancsováról egy őrnagy érkezett ide és koleragyanus tünetek között megbetegedett. Fivérének szállott meg, de a hatósági orvos rendeletére fivérével együtt a városi járványkórházba szállították. Későbbi gráci távirat jelenti Az őrnagyot, aki szombaton Eszéken és Pécsen át ideérkezett, Streppler Lajosnak hívják és a pancsovai huszonharmadik tábori vadászszázalóaljtól helyezték át a gráci hatodik gyalogezredhez. A tegnap este tartott orvosi vizsgálat megállapította, hogy az őrnagy betegsége ázsiai kolera. A beteg Grácba érkezése óta anyja lakását nem hagyta el és most anyjával és fivérével együtt vitték be a járványkórházba.

— **Vitálist játszottak.** Kisenöről jelentik: Az erdőhegyi állami menhely két növendéke: Balis Ferenc és Huszár József 10 esztendősi fiuk „Vitálist” játszottak. Balis lett a csendőr, Huszár pedig a Vitális. A csendőr megakarta láncolni Vitálist, de ez ellenszégült és szidta a csendőröket. Erre Balis lekaptá az apja revolverét és rásütötte Huszárra, aki balmellén sérült meg.

— **Az angol bányászsztrájk.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Londonnal ma estére minden összeköttetés megszakadt. A sztrájkolók elvagdalták a táviró- és telefonvezetéseket. Matrocci tábornokot nagyszámu katonasággal Tonypandeyba küldték, hogy a lázongó sztrájkolókat megfékezze.

— **A városi vasut áldozata.** Megirtuk annakidején, hogy Rothmann Mór 13 éves kereskedő-tanoncot a városi kisvasut elütötte és borzalmasan összeroncsolta. A szerencsétlen gyermeket a mentők beszállították a kórházba, ahol gondos ápolás alatt volt, s ahol minden igyekezet dacára ma délután 5 órakor meghalt. A holttestet felboncolják.

— **Az első leányzsúr.** November 27-én délután 5 órakor tartja a Royal-szálló nagytermében az izr. négyesület leányzszakosztálya idei első zsúráját. A leányzsúrnak kiváló érdekességet fog kölcsönözni Heltai Jenőnek az előadása, aki már megígérte, hogy erre az alkalomra lejön Debreczenbe.

— **Az I. és II. osztályu kereseti adó kivételése.** Debreczen város adóügyi osztálya a következő hirdetményt tette közzé: — Az 1910-ik évi I., II. osztályu kereseti adó kivételi lajstromok elkészülvén, az 1883. XLIV. t.-c. 16. szakasza értelmében folyó évi november hó 10-ik napjától november hó 17-ik napjáig a városi adókirovési hivatalban (Városház, félemelet) 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivétel ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásukat a városi adóügyi osztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe véteni nem fognak.

— **Nyilvános köszönet.** A tüdőbetegszanatorium egyesület debreceni elnöksége a folyó hó 5-én lefolyt igazán szép sikert mulatsága alkalmából kedves kötelességének tartja mindazoknak ez uton a hálás köszönetét nyilvánítani, akik bármilyen módon is hozzájárultak ekkor e magasztos célu intézmény áldásos erejének a gyarapításához általában. Különösen pedig a legnagyobb köszönetét fejezi ezennel ki dr. Balkányi Emilné, Cseles Gyuláné, Horváth Kálmáné, Szakmáry Elek-né, Szilassy Etel és Kubay Mariska urhölgyeknek a megbecsülhetetlen nagy eredményü s óriási tevékenységükért; valamint Thury Elemér, Ligethy Lajos, Nádor Zsiga, Kardoss Géza, Mártonfalvy Elek, dr. Csath Zsigmond, a jogásznök Boda Imre s külön Horváth Kálmán és a többi nemeslelkűleg fáradozott uraknak e jótékonyaságukért; Ozory István rendőrkapitány urnak pedig a tombolajegyek oly megható figyelmes felül-, alul- és keresztül-vizsgálásáért.

Ujhelyi Andrásné.

— **Erőszakos gyújtogató.** Derecske községből jelentik, hogy Aranyi József ottani lakos, ittas állapotában ma kétizben fölgyújtotta a saját házát. A tüzet mindkét esetben eloltották. Az esetről értesítették a csendőrséget, mely az erőszakos gyújtogatót a kijózanodásáig fogva artotta és feljelentette a debreczeni királyi törvényszéken, gyújtogató bűntette miatt.

— **Amerikai sárcipők és tartós esernyők** Frank Testvéreknél, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **Forrongás Aradmegyében.** Aradról jelentik: Az Arad közelében lévő Szemlak község lakossága egy földbirtok eladása miatt fellázadt. Szemlak határában van ugyanis a közoktatásiügyi miniszterium tulajdonába tartozó több földbirtok, amelyeket mostanában akartak értékesíteni. Az eladást versenytárgyalás utján akarták végrehajtani, mint-hogy a szemlakiaknak egyáltalában nincs földjük, a lakosság nagyon szegény és állandóan nagy számban vándorol ki Amerikába, a szemlakiak jóleső örömmel vették tudomásul, hogy alkalmuk lesz olcsó pénzen jó földet venni. Ezt az örmet meghiúsulással fenyegette egy nagy pénzzel rendelkező konzorcium, amelynek néhány tagja Szemlakon lakik. Ezek azt hangoztatták, hogy ők fogják megszerezni a birtokokat, mert nagy protekciónak van. A lakosságot ezek a híresztelések annyira felizgatták, hogy zavargás tört ki. A parasztok több szemlaki gazdag embert megtámadtak. A szolgabíró letartóztatta Andrejka György földmivest. Remélik, hogy a zavargások néhány nap alatt teljesen megszűnnek.

A Debreczeni Leszámló Bank

mint Szövetkezet

Placz-u. 49 a főpostával szemben.

Heti befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó kölcsönöket folyósít.

— **Detektívek a muzeumban.** Lipcséből jelentik: Weber tőkepénzes feljelentést tett a rendőrségen, hogy névtelen zsaroló levelet kapott, amelyben halállal fenyegetik, ha nem fizet tizezer márkát. Az anonym-levelet kézírása nagyon ismerősnek tetszett a rendőrségen és irászakértőknek adták ki vizsgálatra. Az eredmény meglepő volt. Ugyanaz irta, aki nemrég a halálra ítélt rablógyilkos Koppiunstestvérekkel zsarolásokat követett el. A két testvért akkoriban hiába vallatták, nem árulták el cinkostársukat. A zsaroló levél a muzeum régiségtárában adott találkozót Webernek. A lipcsei detektívek felvették a muzeumi örök egyenruháját és a muzeum igazgatóját beavatták a titokba. Így került hurokra a zsaroló. Kézzelel-lábbal kapálódzott, mikor a muzeumi álörök meg akarták kötnözni. A rendőrségen semmiképpen nem tudták belőle kivenni, hogy mi a neve.

— **A mai nap halottal.** A mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalba: özv. Nánási Jánosné református 70 éves, Jóga István ref. 51 éves.

— **Házilag készült férfi ingek 3 korona 50 fillértől 7 koronáig Lengyel Samunál.**

— **A grófné bosszúja.** Rómából jelentik: Gróf Metteo Collado alig egy éve, hogy nőül vette az olasz arisztokrácia egy ősrégi, de elszegényedett családjának utolsó sarját, a kiért sok arisztokrata ifju versengett. Házasságuk boldogtalan lett, Collado olyan brutálisan bánt nevelé, hogy ház perpatvaraik piacra kerültek és a fiatal grófnét nagyon sajnálták. Collado valóságos kalváriát járatott feleségével s női méltóságában is megalázta. Tivornyákat rendezett palotájában, amelyekre meghívta az olasz főváros félvilági hölgyeit, feleségét pedig kényszerítette, hogy az orgiákon ő legyen a háziasszony. A grófné egy nap eltűnt a palotából. Levelet írt férjének, hogy olyan bosszút áll rajta, amiről az egész világ beszélni fog. Gróf Collado észbe kapott és detektívekkel kerestette feleségét. Tegnap megtalálták az ifju grófnét Parmában egy nyilvános házban. A detektívek mindenáron el akarták vinni és a grófné lázszólag hajlott a szóra. Engedelmet kért a detektívektől, hogy lence ruháját utcai toalette! cserélhesse fel és ilyen ürügygel szobájába ment. A detektíveknek feltűnt, hogy a grófné sokáig marad el. Utána néztek s végső vonaglásban találták. A szerencsétlen teremtés megmérgezte magát.

— **Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem!**

— **Mikszáth Almanachja 1911. évre 2 koronáért kapható Aczél antiquáriumban.**

Üzlet áthelyezés miatt
végeladás
Minden, áron alul adatik el
GLÜCKEDE
cipőüzletében, a barakban.

— **Elkészültek!** a legdivatosabb glacesvéd- és szarvasbőr-keztük, bőrkésztyük, mérték szerint 2 óra alatt készíttetnek. Schön Sándor késztyü, kötszer- és orvosi műszertárában, Debrecen Piac-u. 12. Sten-czinger-ház.

— **Őszi felöltők óriási választékban** Grünfeld A. és Társa üzletében.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
üzletében
TELEFON
501
Tolnai Debreczen!
Piac-u. 49, postával szemben.

Győrfi Testvérek

uridivat-, kalap és fehérnemű üzlete
Piac-utca 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Őszi újdonságok

az összes uridivat cikkekben és pipereárúkban.

— **Mindenemű könyvkötések, bördízmunkák, reklám-cikkek stb.** Antalffy Ferencz könyvkötészetében készíttetnek Piac-u. 31.

— **Debreczen sz. kir. város legolcsóbb férfi-ruha áruhaza** Grünfeld, a kistemplom mellett.

— **Pilus és vadász kalap újdonságok** Lengyel Samunál, Piac-u. 43.

— **Lampionok legolcsóbb árban** kaphatók Thaisz papírnemű áruházában.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

okt. 20. debreczeni bizományos távirati jelszó
Budapest, 1910. nov. 9.

Készáru ártartó.

1910. októberi buza	—
1911. áprilisi buza	10.74—75
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	—
1911. áprilisi rozs	10.75—76
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.25—26
1911. májusi tengeri	5.54—55
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Legszebb

menyasszonyi ékszerek.

Legújabb órák!

Gyönyörű ezüstművek

Sándor Ármin

legszolidabb alapon álló új frás-ékszer üzletében
DEBRECZEN

Piac-u. 41. (Dréher sörcsarnok mellett.)

Telefon 872. szám.

**Eddig nem létezett
olcsó árak!**

Fővárosi Bazárban

DEBRECZEN, Simonfi-u. 1. sz. (Bérház.)

Iskola táskák, háztartási cikkek, játék árúk
és ajándék tárgyak

legolcsóbban beszerezhetők.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot látatja. Előfizetőinknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Piacz-utcza 61. szám alatt

banknak vagy irodának **kiadó** a jelenlegi Fonciere biztosító helye, mely áll emeleti 4 nagy szobából, előszobából és hozzátartozékaiból

1911. május hó 1-től.

Menyasszonyi ékszerek!

Legnagyobb választékban!

Legolcsóbb áron!

Jótállás mellett!

Löfkovits Arthur és Társa

Magyarország legnagyobb, legmegbízhatóbb óras és ékszerész üzletében.

Eljegyzési és esküvői jelentések

legelegánsabbak és legolcsóbbak

Csillag Arthur

könyv és papírkereskedőnél, Városháza épület.

Modern, finom levélpapír ajándékok a legnagyobb választékban.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

Minek is az a sok lam? A ruha elavul, ki-megy a divtból; majd újat csináltathatnak, ha megint lesz pénzünk. Dániel ur még mindig remélt. Egy Nyárádyt nem hagyhatnak úgy elveszni. Hanem a miniszterek nem fogadják olyan nyájasan, mikor mindegyre süriiben bátorodik tisztelegni. A képviselő ismerősöket most már sohasem találja otthon, sem az országházban s ha néha találkozik egyikkel vagy másikkal az utcán, vállvonitva hallgatják panaszkodását s azzal bocsátják el hogy hát ő maga is mozogjon, a sült galamb nem repül ám az embernek a szájába.

Mozogjon? Hiszen mozog eleget. Annyi folyamodványt ír, annyiszor fölmegey a budai várba, hogy már minden ajtónálló ismeri a miniszteri előszobákban s ha csak módját ejthetik, kitudszkolják az örökös alkalmatlankodót s nem eresztik be ő excellenciájához. Nagyön kopott külsejű kezd lenni, féretört sarku csizmában jár, a nadrágja alól kifoszlott, a kabátja peccsés, a rongyos bélés sokszor kilóg a kabát szárnya alól, a keztyü piszkos, zsiros, az ing sem igen tiszta, haja, szakála fésületlen. Haszontalan korhelynek nézik s ha néha sikerül valami audiencián valamelyik excellenciás urhoz befurakodnia, az excellenciás ur igen furcsa szemekkel méregeti a folyamodót.

Pedig már kevésbé jövedelmes állással is beérné Nyárády Dániel. De ha az sem akad? Lassanként elveszti bátorságát, restelli is magát olyan kopottan mutogatni minisztereknél, nagyuraknál, a folyamodványok firkálását azonban még folytatja s mihelyt valami üres állomásra hall, rögtön utnak indít egy folyamodást, mindegyre alázatosabb könyörgő hangon. Hanem az alázatoság sem használ; a miniszteri irodágnak nevetnek már, ha kacskaringós szolgabírói stylusban kacskaringós betűkkel s hatalmas orthografiái hibákkal irt folyamodványait megpillantják.

Minden hivatalra ajánkozik, neki mindegy akármilyen. Ua volna valakije, ha volna csak egyetlenegy pártfogója, aki igazán buzgón felkarolná ügyét, hát már régóta bedughatták volna őt valami hivatalba: de mindenki csak lanyhán veszi a dolgot. Egyik másik régi ismerőse ad neki tíz, husz, ötven forintot, csak hogy megszabaduljon tőle. Lerázzák a boldogtalant nyakukról.

Hanem az a tíz, husz, ötven forint pár napra megint urrá teszi Nyárády Dánielt. Nem dobálja ugyan már a bankjegyeket a cigány tányérjára, mert otthon az asszony-nak és a kis leánynak nincs cipője, nincs egy becsületes felöltő ruhája s enni is kell szegényeknek; hanem azért még dobálja nekik a hatosokat. Az uri tempórol nehéz leszokni. Megesik, hogy néha négy-öt napig is adós marad a fekete kávé s a grogg árával; de ha aztán pénzhez jutott, olyan borralalót vet oda az asztalra Ferdinándnak, hogy szeme szája eláll a cseh pimasznak. Hadd lássa a nyomorult, hogy igazi gavallérral van dolga.

Olykor-olykor még megnagyságotlák a pincérek, mikor egy-egy hatost dobott oda nekik egy pohár vizért vagy egy szál gyufáért, de már mindegyre ritkábban. Csak Nyárády urnak szólítják s végre még az urazást is elhagyják. Hallják, hogy a kávéházi vendégek mind csak Dani bácsinak hívják az öreget s ők is úgy kezdik hívni. Csak afféle türt vendég már ott a kávéházban Nyárády Dániel, ritkán fogyaszt valamit s akkor is többnyire csak a mások emberségéből. Hol egyik, hol másik törzsvendég megkínálja őt valamivel. Néha oda megy hozzá a kávé is, megveregeti vállát barátságosan, „vén cimborának” szólítja s megitat vele egy pohárka likőrt, „hogy valami megmelegítse kissé a gyomrát.”

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

Mélyen tisztelt kereskedő és iparos Urak.

Mivel nőmmel, volt Nagy Józsefné szül. Kiss Eszterrel már második hónapja nem élek és törv. válok, tisztelettel figyelmeztetek mindenkit, hogy nevére semminemű hitelt neki ne tessenek adni, mert én ezeket a tartozásokat kinem fizetem.

Kiváló tisztelettel

Nagy József
szücs mester.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szépség,

szépség a jó izlés követelménye.

Matild krém
Matild arckenőcs
Matild szappan
Matild powder
3 színben.

Méregmentes szépség-szerek hatásuk meglepő, levesznek minden szeplőt, májfoltot stb. a bőrt finommá, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ, árát minden k. buvó nélkül visszaadom.

Készítjük

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Főrtár: **Tóth Béla** utóda **Kubek** gyógyszerész-nél (Tiszapalota) és **Jósa és Jóna** drogeriájában.

Gyümölcs fák

Legjobb ültetési ideje most ősszel van. — Egy évet nyer vele a ki gyümölcsfát ősszel ültet.

Kiváló szép és erőteljes koronával bíró nemes gyümölcsfákat ajánlok azonnali ültetésre, mint:

Almafák	Ringló zöld
Erdtelák	Besztercei szilva
Kajszinbarack	Cs mege szilvák
Őszi barack	Cseresznyék
Diófák	Meggy
Eperfák	Birsek

Extra minőség válogatott magas dereku fák: 1 drb **120 kor.** 25 darab vételnél **1.10 kor.** 50 darab vételnél **1 kor.** darabja. — Diófák erősség szerint. — Második és harmadik minőség 80. illetve 70 fillér.

KONTSEK GÉZA magkereskedése

és kereskedelmi kertészete

Debreczen, Kossuth-n.

Padló lakk!

legolcsóbb beszerzési forrása

a Festék királynál

Hatvan-utcza 8. sz. — Telefon 205. szám.

TEGYEN

EGY KÁRTYÁRA

5 FILLÉR bélyeget

ÉS NYERHET

december 27-én 1 MILLIÓ KORONÁT

ha megrendel nálunk

Convertált Magy. Jólzálagsorsjegyet

darabonként 40 havi K 5.10 részletre

" 34 " " 5.80 "

" 25 " " 7.80 "

Ezen sorsjegy évi 6 huzásban 1 millió, 500.000, 300.000 kor. fő- és számos nagy melléknyereményre játszik és minden sorsjegyet okvetlen ki kell sorolni legalább is a 190 koronát érő legkisebb nyereménnyel. Bármely nyeremény már az első részlet befizetése után egészben a vevőt illeti. Ha tehát az első részletet postautalványon vagy levélbélyegben megkapjuk, megküldjük a megvásárolt sorsjegy számát tartalmazó vételi okmányt, melynek alapján azonnal játékjogosult. A többi részlet befizetése minden postahivatalnál portómentes, mert megfelelő bef. lapokat is küldünk. A részletek kifizetése után az eredeti sorsjegy bármikor korábban is átvethető. Sorolási lapot havonta ingyen küldtük. Aki az első két részletet egyszerre küldi, annak a harmadikat engedjük, miről nyugtát adunk. Áraink hatósági ellenőrzés mellett törvényesek. — Eladókat bárhol alkalmazzunk.

MAGYAR MERCURBANK R.-T., BUDAPEST

Ferenc József-tér 5. (Gresham-palota)

Fest, mos, tisztít, szőnyeget géppel porol, ágytollat fertőtlenítve tisztít

Hrabéczy-gyár

Széchenyi-u. 42. szám.

Fióküzletek: Hatvan-u. 11. és Csapó-u. 28. alatt.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Jancsi. Csak írjál mindég pontosan és gondolj szeretettel a téged forrón szerető k. mamádra.

Betöltendő.

Gyakorlott könyvelő és levelező, ki a német levelezésben jártas, felvétetik Killer Ede butorgyárosnál.

Ügyes kárpitóságédek felvesz állandó munkára Killer Ede butorgyáros.

Adás-vétel.

Önt is érdekli! Megérkeztek divat-, férfi- és nőfelöltők és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda **Zempliner** Arthur, Hatvan-u. 17. részlet nagyruházában.

Harmathy antiquariumban Fűvészkert-u. 14. Disművek, regények, zeneművek féláron kaphatók.

Budapesti Férfi szabó

készít divatos szabásu

öltönyöket 40 - 50 koronáig.

DEBRECZEN, Sas-utca 4. szám.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Makkulatur papir kapható kiadóhivatalunkban Piacz-u. 49. az emeleten.

Eladó gázcsövek, gázlusterek, udvarba való akasztós lámpa, gázmotor. Czim a kiadóba.

Ha olcsón akar ruházkozni úgy vásároljon **Schwarz Salamon** cégénél Simonffy-utca 2. Váray mellett. Nagy választék mindenféle ruhakelmékben, karchetekben, kész ruhák, pongyolák, női kabátok szőrme bokaband rendkívül olcsó árak. Czimre tessék ügyelni.

Egy egész új varrógép elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Egy pinoze helyiség száraz, betonos, a Piacz-on, raktárnak azonnal kiadó. Czim a kiadóba.

Lakás.

Három szobás modern utcai lakás áthelyezés miatt azonnal kiadó. Jó víz az udvarban. Zápolya-u. 19.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Műfogak és fogsorokat készít Magyar fogmüterme Szent-Anna-u. 5.

Weisz Ferencz építlet és mű-butor készítő és ártalmazó. József-k.r.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorban kivitelben, méréselt árban.

Gyönyörű

ajándékot!

küldünk Önnek postafordultával **100 darab** szálaló és hármentve, ha egyiküknek széküldése czéljából nekünk

csak vidékiek

magán és Államhivatalnokok, tanítók, főpapok, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szilult magányok, kereskedők, iparosok stb. címelt lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy ly papírra leírva beküld.

Vertrieb pa'entierren Neuheiten

LEOPOLD WEISS, WIEN.

11/2, Lichtenauergasse 4.

Debreczeni címeket nem használhatunk, ahelyett küldhet különféle kisebb vagy legkisebb községben címeket.

Eladó ház.

A Deák Ferencz-u. 16. sz. ház (Verbőczy-u. sarok)

eladó.

Értekezhetni **Keresztési Kiss József dr.** ügyvédi irodájában (Piacz-u. 46. sz.)

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szapló, májiltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Szimárá, lehorré és Adóvó teszi az arokrémet! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

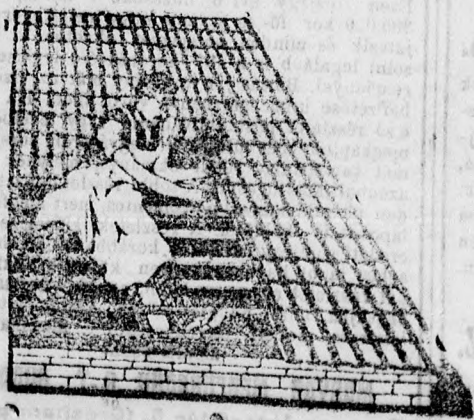
Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában, DEBRECZEN.

Berson

gummisarkok még is a legjobb! Mindenütt kaphatók.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Aggag ipar termékeivel is költésvesztést csináltatni, mivel a karczagi géposerép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16 cm. széles és súlya drb.-ként 1'80-1'40 kg. addig a géposerép 17 1/2 cm. széles és súlya drb.-ként 1'30-1'35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cseréptől szükséges 43-45 drb. súlya 55-63 kg. addig a géposeréptől méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. súlya 46 kg. Eső után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserép 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. súlyu lesz addig a géposerép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz. A nyers karczagi téglával mivel azokat 1/4, 1/2 és 3/4 nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhető gyártmányaink gyárvezetőségünkönél is vagy alábbra tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi aggagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.